

9.8.2013

2020/2013/3480

Pasi Viheraho

studio@pasiradio.com

Rahankeräyksen toimeenpano internetissä

Rahankeräyslain (255/2005) 26 §:n mukaan rahankeräysten toimeenpanon yleisestä valvonnasta ja ohjauksesta sekä tilastoinnista vastaa Poliisihallitus. Poliisihallitus ja poliisilaitokset vastaavat myöntämiinsä lupiin perustuvien rahankeräysten toimeenpanon valvonnasta. Poliisihallitus voi antaa rahankeräysten toimeenpanoa koskevia lausuntoja ja ohjeita.

Rahankeräyslain 3 §:n 1 momentin mukaan rahankeräyksellä tarkoitetaan toimintaa, jossa yleisöön vetoamalla kerätään vastikkeetta rahaa. Lain 4 §:n 2 kohdan mukaan yleisöllä tarkoitetaan ennalta rajoittamatonta ja määrittelemätöntä joukkoa henkilöitä, ja 3 kohdan mukaan yleisöön vetoamisella tarkoitetaan suullisesti, kirjallisesti tai muulla tavoin ilmaistua pyyntöä tai kehotusta antaa rahaa keräykseen.

Rahankeräyslaissa tarkoitettua rahankeräyksestä on siis kyse silloin, kun lain 3 §:ssä säädetty rahankeräyksen määritelmän mukaiset edellytykset täyttyvät. Edellytyksenä on ensinnäkin se, että rahaa kerätään yleisöön vetoamalla. Toiseksi edellytyksenä on, että rahaa kerätään vastikkeetta.

Yleisöön vetoamisen käsitettä ei ole sidottu mihinkään tiettyihin viestintätapoihin tai viestintämuotoihin. Vetoaminen voi olla suullista, kirjoitettua tai muulla tavalla ilmaistua. Lain lähtökohtana on välineneutraalisuus. Tällä tarkoitetaan muun muassa sitä, että perinteisten rahankeräystapojen kuten lipaskeräyksen ohella esimerkiksi internetissä tapahtuva yleisöön vetoaminen voi täyttää rahankeräyksen määritelmän. Esimerkiksi kaikille avoimilla internet-sivuilla julkaistu vetoomus kohdistuu ennalta rajoittamattomaan ja määrittelemättömään henkilökokoukseen, jolloin yleisöön kohdistumisen edellytyksen katsotaan täyttyvän. Vastikkeettomuus puolestaan tarkoittaa sitä, että keräykseen osallistuva henkilö ei saa mitään vastikkeeksi lahjoituksestaan.

Mikäli rahankeräyslain 3 §:ssä säädetty rahankeräyksen määritelmä täyttyy, tulevat rahankeräyslain säännökset sovellettaviksi kyseessä olevaan toimintaan. Rahankeräys saadaan rahankeräyslain 5 §:n 1 momentin mukaisesti toimeenpanna pääsääntöisesti vain viranomaisen antamalla luvalla. Luvanvaraisuudesta on rahankeräyslaissa säädetty tiettyjä, rajoitettuja poikkeuksia.

Rahankeräyslain 7 §:n mukaan rahankeräyslupa voidaan antaa pääsääntöisesti vain Suomessa rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle, jolla on yksin-

omaan yleishyödyllinen tarkoitus. Tietyissä, laissa säädetyissä tilanteissa lupa voidaan myöntää myös rekisteröimättömälle yhteisölle. Suomessa toimivalle rekisteröimättömälle yhteisölle lupa voidaan myöntää, jos rekisteröimättömyys johtuu yhteisön lakisääteisestä asemasta taikka jos rekisteröimättömyys johtuu yhteisön toiminnan tilapäisestä luonteesta.

Lausuntopyyntö

Internetissä, osoitteessa www.pasiradio.com on julkaistu seuraavat tekstit:

"Pasiradio toimii nyt yhdistyksen kautta. Yhdistys saa avustuksia ja tukimaksuja ja lahjoituksia joiden avulla pasiradiokin menee eteenpäin.

Katso lisätietoja kohdasta yhdistys

Tuotanto on Pasi Viherahon harteilla ja Pasi Viheraho ei saa toiminnasta rahaa vaan kaikki tarvikkeet ja tarveaineet on lahjoituksella saatuja. Lahjoituksilla maksetaan teostot ja palvelinkustannukset.

Nykyään voit tukea yhdistystä joka taas auttaa pasiradiotakin. Mikäli pidät kuulemastasi niin harkitse vapaaehtoista tukimaksua.

FI27 8000 2822 3091 74"

"Pasiradion sponsorit

Radiota ovat tukeneet lukuisat kuuntelijat. KIITOS TEILLE, tukenne on ollut ensiarvoisen tärkeä radion toiminnan jatkumisen kannalta."

Yhdistystä koskevassa osiossa on mainittu yhdistyksen tukitilistä seuraavaa:

"Yhdistyksen tukitilinumero on:

FI27 8000 2822 3091 74"

Poliisihallituksen näkemyksen mukaan kyseinen internet-sivusto näyttää täyttävän rahankeräyslain mukaisen rahankeräyksen määritelmän. Kirjoituksissa vedotaan yleisöön rahalahjoitusten saamiseksi. Kyse näyttäisi myös olevan selkeästi vastikkeettomien lahjoitusten pyytämisestä.

Kyseessä olevat tekstit täyttävät yleisöön vetoamisen tunnusmerkit, sillä kirjallinen vetoaminen kohdistuu laajaan, ennalta rajoittamattomaan ja määrittelemättömään joukkoon henkilöitä eli kaikkiin internetiä käyttäviin henkilöihin. Kirjoituksessa esitetään vetoamus rahan lahjoittamisesta ja samassa yhteydessä on mainittu pankkitilinumero, jolle rahaa voi siirtää. Tällaista toimintaa pidetään vakiintuneesti rahankeräyksen määritelmän täyttävänä toimintana.

Sivustolla olevien tietojen mukaan yhdistys toimii toistaiseksi rekisteröimättömänä, eikä yhdistyksellä siten rahankeräyslain 7 §:ssä säädetyin sääntöjen mukaan voi olla rahankeräyslupaa. Poliisihallituksen tiedossa ei ole, että kyseiselle rekisteröimättömälle yhdistykselle olisi myönnetty rahankeräyslupaa rahankeräyslain 7 §:n 2 momentin poikkeussäännöksen

nojalla. Kyse ei näyttäisi myöskään olevan tässä lainkohdassa tarkoitettua tilapäisluonteisesta yhteisöstä, jolle voitaisiin myöntää rahankeräyslupa vaikka yhteisöä ei ole rekisteröity. Näin ollen on mahdollista, että julkaisemalla kyseiset kirjoitukset yhdistys tai sen taustalla toimivat henkilöt toimeenpanevat rahankeräystä ilman asianmukaista rahankeräyslupaa.

Poliisihallitus huomauttaa, että rahankeräyslain 25 §:n ja rikoslain 17 luvun 16 b ja 16 c §:n mukaan rahankeräyksen toimeenpano ilman rahankeräyslaissa tarkoitettua lupaa on rangaistavaa rahankeräysrikoksena.

Poliisihallitus antaa Teille mahdollisuuden antaa selvitystä asiassa. Voitte esittää näkemyksenne rahankeräyksen määritelmän täyttymisestä internet-sivustonne kohdalla ja perustelut sille, miksi katsotte että toimintanne ei olisi luvanvaraista rahankeräystä. Jos kyseisellä rekisteröimättömällä yhdistyksellä on voimassaoleva rahankeräyslupa, Poliisihallitus pyytää toimittamaan siitä jäljennöksen. Lausunto asiassa tulee antaa kirjallisesti.

Mikäli haluatte antaa selvitystä asiassa, kirjallinen lausunto pyydetään toimittamaan 30.8.2013 mennessä ensimmäisen sivun alalaidassa mainittuun osoitteeseen.

Poliisihallitus ottaa antamanne lausunnon huomioon mahdollisia jatkotoimenpiteitä harkitessaan.

Asiassa ei ole mahdollista tehdä kirjallista ja valituskelpoista hallintopäätöstä lausuntopyynnössä kuvatun toiminnan lainmukaisuudesta tai lainvastaisuudesta. Toiminnan rikosoikeudellinen arviointi ei kuulu Poliisihallituksen tehtäviin. Poliisihallitus voi tehdä tutkintapyyntöjä poliisille. Sen seikan arvioiminen, syyllistyykö joku rikokseen vai ei, jää viime kädessä tuomioistuinten tehtäväksi.

Arpajaishallintopäällikkö

Jouni Laiho

Ylitarkastaja

Henna Salmi